

La bandera del finançament

CAIB

Catalunya i Balears creen la comissió mixta per ajudar les Illes en la seva reivindicació d'un nou i millor finançament, la gran bandera de la legislatura d'Armengol.

Reportatge de Miquel Payeras

Per a Francina Armengol la reivindicació d'un nou sistema de finançament autonòmic que sigui millor per a les Illes –“més just”, diu ella– i que, per tant, aporti molts més recursos a les arques balears no és una simple batalla política sinó la guerra definitiva. Allò que creu que marcarà la legislatura i que al seu entendre mereix posar-hi les més altes missions. Allò, en definitiva, a què fia el seu futur polític. Està convençuda que

serà la clau que li permetrà enfrontar-se amb garanties d'èxit a les eleccions autonòmiques de 2019, sigui quina sigui la concreció de la futura reforma.

Acord amb Catalunya

La setmana passada Armengol envià a Barcelona la seva consellera d'Hisenda, Catalina Cladera, perquè s'hi reunís amb el vice-president del Govern de la Generalitat de Catalunya, Oriol Junqueras. L'ordre del dia era simple:

aprovar formalment la creació de la comissió mixta d'experts de les dues bandes (tres per cada govern) que estudiaran, a partir dels dèficits del finançament respectiu actual, quina podria ser la solució quan s'obri la futura reforma del sistema general.

No es tracta, però, de fer cap front polític comú. “Nosaltres estem en un altre context polític”, assegurà Junqueras. Per al Govern català no té sentit –així ho assegurà el seu vice-president– en-

→ trar a defensar un nou sistema de finançament autonòmic si l'objectiu a curt termini és tenir un Estat propi. No obstant, "aportarem tota l'ajuda tècnica que puguem" al Govern Balear perquè ell sí que pugui exigir una muda radical que l'afavoreixi. En tot moment les dues parts van voler deixar molt clar, insistent-hi en diverses ocasions, que no es tracta de cap aliança "política" entre els dos executius, de cap "front" autonòmic per anar junts a reclamar en el Consell de Política Fiscal i Financera quan sigui l'hora, sinó d'una mera col·laboració "tècnica".

És probable que aquesta voluntat expressa de les dues parts de deixar clares les diferències i de no voler que sembli una coalició d'interessos polítics expliqui per què han evitat ara una cimera entre els presidents, Carles Puigdemont i Francina Armengol, a l'hora formalitzar la creació de la dita comissió. Es veren ambdós a Palma el passat 20 de maig, quan el cap de la Generalitat signà amb la presidenta illenca un acord de col·laboració del Govern Balear amb l'Institut Ramon Llull de promoció exterior de la llengua i cultura catalanes. Aprofitant l'avinentsa de la trobada cultural acordaren també posar en marxa una "comissió tècnica" d'experts de les dues bandes per "ajudar" el Govern Balear en la seva reclamació d'una millora del finançament autonòmic. Posteriorment, el 21 de juny, Armengol, el vice-president del Govern de les Illes Biel Barceló i la consellera d'Hisenda, Catalina Cladera, es reuniren al Consolat amb l'economista menorquí, catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra, Guillem López Casasnovas, el qual acceptà formalment dirigir la comissió d'experts de Catalunya i Balears, alhora que es comprometia a ser el representant balear en la futura comissió d'estudi de reforma del sistema de finançament del Consell de Política Fiscal i Financera de l'Estat. Finalment, en el tercer acte d'aquest procés, la setmana passada es veien a la Generalitat

PER A ARMENGOL LA REIVINDICACIÓ DEL NOU SISTEMA DE FINANÇAMENT NO ÉS UNA BATALLA POLÍTICA SINÓ LA GUERRA

Cladera i Junqueras. D'aquesta manera, tan llarga (dos mesos) i un poc enrevesada, els dos Governos han evitat fer la

impressió que s'estigui creant un front polític. Junqueras: "Nosaltres estem en un context diferent del de la renovació del sistema", però "ajudarem" el "Govern de les illes Balears", aportant-li "tota l'experiència d'estudis i d'experts" en la qüestió de "les balances fiscals" i "del finançament" que la Generalitat "ja fa molts" que realitza.

Per la seva banda, Cladera donava les gràcies al vice-president català i valorava que, si bé "els casos [balear i català] són diferents", també "hi ha semblances" que donen molt de valor als estudis

REUNIONS. El 20 de maig es reuniren a Palma [imatge de la pàgina 35] Carles Puigdemont i Francina Armengol per signar la col·laboració balear amb l'Institut Ramon Llull, i en la mateixa reunió pactaren la creació de la comissió tècnica mixta per estudiar el finançament.

A la pàgina del costat, dalt, la presidenta Armengol, el vice-president Biel Barceló, i la consellera d'Hisenda, Catalina Cladera, reunits el 21 de juny amb l'economista Guillem López Casasnovas, el qual acceptà la direcció de la comissió mixta Catalunya-Balears. I a sota, la consellera Cladera amb el vice-president català, Oriol Junqueras, quan van signar la creació definitiva de la comissió mixta entre les Illes i Catalunya per tal d'estudiar el finançament.

que ha fet la Generalitat i que podran “servir molt”, especialment “en tot el que faci referència a les balances fiscals”, a l'hora de fixar la futura posició illenca amb relació a la reforma del model. Assegurà que aquesta comissió tècnica mixta que es crea entre els Governos de Catalunya i de Balears serà “fonamental” perquè “les conclusions serviran per millorar la nostra situació” financera.

Segons la responsable de la Hisenda pública balear, malgrat que la realitat financera valenciana sigui “més diferent” de la balear que la catalana, seria al seu parer “bo” que la Generalitat presidida per Ximo Puig es pogués “sumar” també a la comissió creada entre Palma i Barcelona: “Estarem oberts” a aquesta possibilitat, asseverà. No obstant, en la trobada entre el president valencià i Armengol a Palma el passat 8 de febrer, i a pesar que parlaren molt de finançament, no es va informar els periodistes que s'hagués tractat la possibilitat d'un eix tripartit, per “tècnic” que fos, entre Catalunya, València i Balears.

La idea d'Armengol és ampliar acords, per mínims que siguin, amb altres comunitats autònomes per reforçar al màxim possible la reivindicació d'una reforma radical del sistema de finançament. No li interessa tant crear fronts com anar generant el consens en què s'ha de mudar de dalt a baix el model actual. Això és el que convingué amb Puig i sobre això mateix envià Cladera a parlar amb el Govern de les Illes Canàries. Més complicat serà fer-ho amb altres comunitats. Ella cità el mes de febrer el cas de Múrcia; però, com recordava la seva consellera d'Hisenda en l'entrevista concedida recentment a aquest setmanari (número 1.674) “la veritat és que no és tan senzill, encara no hem tengut contactes, és que no és del mateix color [polític, és del PP] i per tant és un poc més complicat”. De moment, doncs, l'únic pacte de mínim és amb València, i amb Barcelona per rebre l'ajuda “tècnica”.

La comissió mixta entre Catalunya i Balears, dirigida per López Casasnovas, iniciarà tot d'una la seva tasca. Partirà

AL PSIB ESTAN CONVENÇUTS QUE REVINDICAR EL FINANÇAMENT ELS DONARÀ GARANTIES DE CARA A LES ELECCIONS

de l'evidència que les dues comunitats aporten a la caixa pública espanyola molt més en impostos del que reben després per finançar els serveis que donen als ciutadans. La idea és fixar els mecanismes de correcció d'aquest diferencial que hauria de complir la futura reforma del finançament autonòmic, i així compensar la situació de les Illes. Per al Govern Balear, el document final serà una arma molt poderosa en la seva reivindicació davant Madrid.

La guerra

Armengol té decidit fer de la reivindicació davant Madrid en general, i en particular, de l'exigència de la muda radical del model de finançament, més que una batalla, una guerra política. Se la vol jugar amb aquesta bandera, amb la vista posada en les eleccions autonòmiques de 2019. Cap membre del Govern no ho reconeix davant d'un micròfon. Com a màxim, es limiten a somriure. Com feia la consellera Cladera quan aquest setmanari li demanà en aquest sentit i respongué, diplomàticament, que “la presidenta i el Govern defensen els interessos dels ciutadans de Balears”. A micro tancat els consellers parlen més clar. Reconeixen que, en efecte, Armengol vol aixecar aquesta bandera perquè el PSIB pugui encarar cap a les futures urnes, d'aquí a tres anys, “amb mínimes garanties”.

L'anàlisi que fan els estratègics socialistes balears és que la seva referència federal no fa cara de solució als seus problemes interns a curt termini. I encara pitjor seria per al PSIB que en el futur congrés del partit s'imposés Susana Díaz (de la

qual diuen pestes, en privat) o algun altre de la seva corda enfront de Pedro Sánchez. Armengol és amiga de Sánchez i li ha donat absolut suport des de desembre passat en els seus intents de pactar amb Podemos, els nacionalistes i sobiranistes per intentar ser investit president del Govern espanyol. Fins i tot durant les darreres setmanes l'ha estat animant perquè no rebutgi la possibilitat d'intentar-ho de bell de nou, “si Rajoy fracassa”, essent l'única cap de Govern autonòmic que s'ha manifestat en aquest sentit. Si Sánchez caigués, la mallorquina perdria el seu gran aliat en la seva federal.

Amb aquest panorama de futur per al PSOE, ple d'incerteses i d'amenaces, el PSIB creu que no pot deixar que el seu esdevenidor electoral depengui de la referència federal. Per tant, necessita cercar una bandera diferenciada que li permeti anar als comicis autonòmics de 2019 si més no amb “possibilitats reals” –diuen les fonts consultades– de “millorar bastant els resultats” obtinguts el 2015. Tenint en compte les escasses disponibilitats pressupostàries del Govern, serà difícil presentar un balanç de realitzacions molt engrescador per a aquells votants no ideologitzats. Aquí entra en joc la idea de presentar Armengol com la defensora dels interessos de tots els ciutadans de les Illes davant Madrid. La reivindicació d'un nou finançament autonòmic i la voluntat de creació efectiva del Règim Especial Balear –en essència, una llei per compensar la insularitat– són els dos elements que doten de contingut aquesta estratègia. “Com a mínim, aconseguirem que els ciutadans siguin conscients de la situació i del que ella [Armengol] ha fet per intentar millorar la vida quotidiana de tots”, deia a qui subscriu una persona que ocupa una conselleria.

Els experts socialistes estan convençuts, doncs, que mitjançant aquesta estratègia el PSIB tindrà més bones expectatives electorals per al 2019 que si es dedica simplement, com sempre ha fet, a anar a remolc de les sigles PSOE. ●